

Бурят-Монголой залуушуулай рапорт

Турvv горнягууд

Комсомолецуд ба залуушуулай хоорондо ВЛКСМ-эй XI сьездын хүндэлдэ дэлгэрхэн социалистическэ мурьсөөнэй дүнгүүд гаргагдаба. Комсомолой сьездын хүндэлдэ Зэдын комбинадай залуу горнягууд үйлдбэринин үндэр бүтээснүүдые туйлаһан байна.

ВЛКСМ-эй Горкомой бюрогой шиндхэбэринин ёһоор, тус комбинадай нүхэр Анисимовой хүтэлбэрлэдэг комсомольско-залуушуулай бригада социалистическэ мурьсөөндэ илаһан дээрэ тоологдобо. Энэ бригадынхид 1948 оной гурбадахи кварталайнгаа түсэбые 115 процент дүргэһэн ба февраль барынгаа даалгабарине 92 процентээр үлүүлгэ шадаа. Мүн комсомолой сьездын хүндэлдэ стахановска вахта да жагсажа, март барынгаа программые болзооро холо урид гүйсэдхэн байна. Тэрэнейгээ түлөө тус бригадынхид ВЛКСМ-эй Горкомой дамжуулгын Улаан туг абаба.

Тэрэшэлэн нүхэр Цукановой даадаг залуушуулай бригада һайн амжалта гуйлаа. Энэ бригадынхид февраль барынгаа даалгабарине үлүүлэн дүргэһэн байгаа һаа, мартдашы ажалайнгаа темпые һуларуулаагүй. Тингэжэ уялгага түсэбөө үлүбшэлэн гүйсэдхэн байна. Бригадын гэгшүүд нүхэд Первалов, Федосеев гэгшэд 2-2 нормоонууды дүргэжэ, өөһөд хоорондын мурьсөөндэ илажа гараба.

Н. Хазагаев.

Залуушуулай эдэбхи

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай омогой Молотовой нэрэмжэтэ колхозой комсомолцууд ба залуушуул комсомолой XI сьездые угтуулан ехэхэн хүдэлмэри ябуулба. Тэднээр һаяхан нэгэ үдэрэй воскрекниг үнэржэжэ, гэндэх эхин һургуулидаа 200 гаран кубометр түлээ бэлдэхээн байха юм.

Тэрэшэлэн колхозойнгоо үндэр баян ургаса ургуулха ябадалдан туһа хүргэхын зорилгоор хэдэн центнер үнэһ, шубуунай аргал гэхэ мэтые суглуулажа тарьяалангай газар дээрэ гаргаба.

Мүн газетэ, номууды тарааха талаар ажаллаһай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрине үргэнээр ябуулжа эхилэ. Тэрэней эсэстэ һүлгэй мэдээгээр 200 гаран түхэригэй ном, хэдэн хэһэг газетанууд тараагдаад байна.

Ц. Токтохоев.

Манай үргэн уужам Эхэ ороной олон миллион залуушуудал ади Бурят-Монгол республикын комсомолцууд ба залуушуул ленинско-сталинска комсомолой XI сьездын хүндэлдэ социалистическэ мурьсөөндэ эдэбхитэйгээр ээр оролсожо, үйлдбэринин ехэнүүд амжалтанууды туйлаа.

Тэрэ бэлэгтэй тухай, комсомолцуудай патриотическа хэрэгүүд тухай мүнөөдэрэй газетэ хэлэжэ үгэнэ.

Абанан уялгая дүргэбэбди

Манай агууехэ Эхэ ороной комсомолцууд ба залуушуул ленинско-сталинска комсомолой XI сьездые ажал хүдэлмэри дээрэ шэнэнүүд илалтануудаар угтахын тулада эсэхэ сусахые мэдэнгүйгээр тэмсэһэн байна. Тини сьездын хүндэлдэ социалистическэ мурьсөөе үргэнээр дэлгэрүүлжэ, үйлдбэринин эрхим бэлэгүүдээр угтаханин мэдэжэ.

Комсомолой ба бүхы советскэ залуушуулай ажабайдалда боложо байһан энэ гайхамшагта событиине нэртэй түрэтэйгээр угтахын түлөө эрмэлзэжэ, мүн манай Лениней орденот паровозо-вагонно заводой комсомолцууд ба залуушуул республика соогоо сьездын хүндэлдэ зороулагдан социалистическэ мурьсөөе үтсэхлэпшэ болоһон байгаа. Мүнөөдэр манай Эхэ ороноймай столица—Москвада нэгдэжэ байһан комсомолой сьездын хүндэлдэ социалистическэ мурьсөөе үтсэхэдэ манай заводой комсомолцууд ба союзнабэшэ залуушуул өөһөд дээрэ хүндэтэй ба харюусалгатай уялганууды даажа абанан байна.

Тини бидэнэр өөһөднгөө абанан уялганууды амжалтатгайгаар дүргэжэ шадаабди. Шууд габшагайгаар тэмсэжэ, ажалай бүтээсые үдрөө үдэртэ дэшэлүүлэн, хүдэлмэрингөө сагыс нигтаруулан, залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэлы дэшэлүүлжэ шадаһанай ашаар хүдэлмэришэн бүхэнэй үдэр бүрин ажалай бүтээсые 148 процент хүрэтэр дэшэлүүлбэбди. Сьездын хүндэлдэ дэлгэрхэн мурьсөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан манай 160 комсомолцууд ба залуушуул энэ үдэр хүрэтэр 5—6 жэлэйнгээ хубита даалгабаринууды дүргэбэ. Тэднэй дунда инструментальна цехын слесарь Кирилл Варфоломеев, токарь Ольга Калинин ба бусад онок шалгаран ябана.

Манай заводой комсомолцууд болон залуушуул ажалай эрхим бэлэгүүдээр сьездын үдэртэ эрэхэтээ хамта мүн лэ гүрэнэй зөөри арбилха ба мүнэнэй эрьсые түргэдэ харын талаар горьтойһон амжалтанууды туйлаа. Заводой 285 комсомолцууд ба залуу хүдэлмэришэд арбилалта алмалгын счедууды нээ-

бэ. Энэ талаар булад хайлуулгын цехын залуушуул эрхим амжалтанууды туйлаа.

Тэрэшэлэн заводой комсомолцуудай хүсөөр түсэбэй дээдэ тээ нэгэ паровоз эрхим шанартайгаар заһабарилгадажа гаргагдаа. Мүн эрхим һайн шанартай продукция гаргадаг бригада гэһэн нэрээрэгдэ хүртэхын түлөө мурьсөөе дэлгэрүүлжэ дуралдал үтсэхэһэн Москва городой Краснохолмско камвольно комбинадай мастерай туһалагша Александр Чутких гэгшын урялые халуунаар дэмжэжэ, заводой 38 залуушуулай бригаданууд болон халаанууд социалистическэ мурьсөөндэ оролсонх.

Сьездын хүндэлдэ табанжөө илгээ даалгабарине болзооро урид дүргэһэн булад хайлуулгын цехын Александр Селевановой хүтэлбэрлэдэг комсомольско-залуушуулай бригада энэ патриотическа үтсэхэлы эгээл түрүүлэн дэмжэһэн байна. Мүнөө тус бригада ходоодо эрхим шанартай продукция гаргана. Нүхэр Селеванов эгээл түрүүлэн өөрынгөө бригадатай «эрхим шанартай продукция гаргадаг бригада» гэһэн нэрээрэгдэ хүртэбэ. Тинхэдэ инструментальна цехын комсомольско организаци (секретарины нүхэр Павлов) эрхим шанартай продукция гаргадаг залуушуулай хоер бригада эмхидхэбэ. Эдэ бригаданууд мүн лэ ажалайнгаа темпые улам дэшэлүүлжэ, шанарынь һайжаруулжа байха юм.

Мүнөөдэр сьездын нэгдэхэ үдэртэ манай коллективэй 500 гаран комсомолцууд болон залуушуул стахановска вахтада жагсаба: Тэднэй дунда үйлдбэринин новаторнууд Георгий Серышев, Николай Балакиров, Владимир Коллодич ба бусад хэдэн олон түрүүшүүл бии.

Ингэжэ комсомолой ажабайдалда үнэржэ байһан гайхамшагта событиине ажал хүдэлмэри дээрэ илалтануудаар угтажа байхадаа манай заводой комсомолцууд болон залуушуул саашада табанжэлийнгээ түсэбые дүрбэн жэлдэ дүргэхын түлөө урда мэтэ эршэмтэйгээр тэмсэхэ байна.

Э. Качунас, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг. Улан-Удэ, ПВЗ.

Эмхитэй ажал

ВЛКСМ-эй XI сьездые амжалтатгайгаар угтахын түлөө Иволгын аймагай комсомолцууд шударгуугаар тэмсээ һэн. Эдэнэр ерэхэ хабарай тарилгын бэлдэхэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүнөө 300 гаран комсомолцууд социалистическэ мурьсөөндэ оролсонх.

Аймаг соохи 14 комсомольско-залуушуулай тракторна бригаданууд, ажалай үндэр ехэ бүтээсые туйлаа. Тэднэй олонхидын трактор заһабарилгынгаа түсэбүүдые эрхим шанартайгаар дүргэбэ байна. Тэрэ тоодо, нүхэд И. Калены, Т. Яковлева (Иволгын МТС), Б. Дымбрылов, Д. Номинов, Г. Суслон (Саянтын МТС) болон бусадай бригаданууд бии.

Хэдэн олон комсомолцууд колхозуудай кузницада хүдэлмэрилжэ зуураа, хүдөө ажалай ээр зэмсэгүүдые эрхим шанартайгаар заһабарилна. Жэшьэлхэдэ, «Авангард» колхозой түмэршэ дархан комсомолец И. Житихин, Маяковскийн нэрэмжэтэ колхозой түмэршэ дархан Н. Попов гэгшэд заһабарилгын хүдэлмэрине болзооро урид дүргэе.

Аймагай колхозуудай 15 комсомольско-залуушуулай звенонууд хүрэнгын тарья эсбэрлэлые дүргэжэ байна. Мүн үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд эршэмтэйгээр ябуулагдажа байха юм. Үнэһ, шубуунай аргал болон бусад үтгэжүүлгын зүйлнүүд элбэгээр суглуулагдана. Саһа тогтоолог һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

С. Сагадаров.

Ц. ГАЛАНОВ.

КОМСОМОЛЕЦ

Комсомолой XI сьездэ зороулагдаба

Аюла хүбүүн, комсомолец— Ажалай эрхим стахановец, Хараных үрээр эртэлжэ, Комсомол байһанаа гэршэлжэ Булганһаа урид түрүүлэн, Бусадта жэшэ харуулан, Бадма залуу нүхэртээ Бүдүүн модо хөрөөдэнэ. Үгтэһэн бүхы даабарина Үлүүлэн ходо дүргэнэ. Дайлан олоһон дүршэлөө Дамжуулан үгэнэ нүхэдтөө, Хамтын мурьсөөндэ орожо, Ходоодо илажа гарана. Эрхим шанартай модо Эхэ орондо бэлэглэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын аймагай «Манай ажал» колхозой комсомольско-залуушуулай үндэр ургасын звеногой эвэцөөд Гомбо Очиров. Нүхэр Очировай звеногойхид үшгөрһөн жэһы 90 гектар тарьяалангай газарһаа гектар бүрийн 11 центнер тарла хураалһан байна. М. Минеевой фото.

Сьездын хүндэлдэ...

Улан-Удын моторо-заһабарилгын заводой ВЛКСМ-эй комитедэй үтсэхээр комсомольско-залуушуулай 6 бригада эмхидхэгдэһэн байна. Мүнөө эдэ бригаданууд социалистическэ мурьсөөе үргэнээр дэлгэрүүлнэ.

Байгша оной февраль парала эдэ комсомольско-залуушуулай бригаданууд стахановска вахтада жагсажа, үйлдбэринин үндэр бүтээснүүдые туйлаһан байна. Юуб гзбэд, бүхы бригаданууд барынгаа даалгабаринууды холо үлүбшэлэн дүргэе. Тинхэдэ зарим бригаданууд хоер барынгаа түсэбүүдые бэлтгэжэ шадаа.

Заводой түрүү механическа цехын нүхэр Батууровай хүтэлбэрлэдэг токарнуудай бригада февраль барынгаа түсэбые 290 процент дүргэжэ, ВЛКСМ-эй заводской комитедэй дамжуулгын Улаан туг абанан байгаа. Мүн ВЛКСМ-эй гэгшүүн Иван Дорофеевой хүтэлбэрлэдэг заһабарилгадай бригада февральингаа түсэбые 223 процент дүргэе. Үйлдбэринин түрүүшүүд, ВЛКСМ-эй гэгшүүн А. Зуев, В. Шатунов гэгшэд өөһөд хоорондын мурьсөөнэй үтсэхлэпэд байжа, эсэхэ сусахые мэдэнгүйгээр ажаллажа байна.

Мүнөө тус заводой комсомолцууд ба залуушуул комсомолой XI сьездые үшөө ехэ амжалтануудаар угтахын түлөө стахановска вахтаа, үргэжүүлжэ, ажалай ба политическэ ехэхэн дэбжэлтэйгээр хүдэлмэрилжэ байха юм.

И. Ильин.

Манай амжалтанууд

Ленинско-сталинска комсомолой сьездэ бэлдэхэ ябажа байха сьездын нэгдэхэ үдэр болор ажал хүдэлмэрингөө кватрала болон хахад жэлэй түсэбүүдые болзоороһон урид дүргэхын үе социалистическэ мурьсөөн залуушуулай дунда дэлгэржэ, ажал ажахын бүхы халбарилгата ехэхэн амжалтанууд туйлаһан байха юм. Кватрала ба жэлэй түсэбүүдые болзооро урид дүргэхын түлөө тэмсэһэн залуушуул гүрэнэй зөөрине хэдэр алмаһан, эрхим һайн шанартай продукция бүтээн гаргана түлөө хүдэлөөе дэлгэрүүлһэн байна.

С. ДАНЖЕЕВ, ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой секретарь.

хүдэлмэреэ дүргэжэ байха юм. 3 мянга шахуу залуу хүдэлмэришэд кварталайнгаа түсэбүүдые һара урид дүргэжэ, 1500 залуу хүдэлмэришэд нэгдэхэ квартал соо хахад жэлэйнгээ программые дүргэһэн байна. Материалуудые гамнаха ба алмаһын түлөө, ажалай бүтээсые дэшэлүүлжэ дотоодын резервүүды хэрэглэхын түлөө тэмсэдэ комсомолцууд ба залуушуулай эдэбхин нилээд уржажа байна.

Хамта дээрэ 500 мянган түхэригэй нүррэхэ, электроэнерги, үнгэһ металлнууд, горючий ба түрхилгын материалнууд 1949 оной нэгдэхэ кварталда промышленностин ба транспортнын предприятинууд дээгүүр алмагдаба.

ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын комсомольско организаци январь—февраль харануудта алмалта хэжын түлөө тэмсэдэ залуушуулы зоригжуулан элсүүлжэ, заправочна материалнууды, түржисын, шихтын ба бусад материалнуудые гамтайгаар гаргашалһанайнгаа ашаар 90 мянган түхэригэй алмалта хэһэн байха юм.

дуур 10 мянган метр сэмбэ, 60 мянган квадратна метр шэл ба бэш бэш продукцинууд гаргагдаба. Ой модоной промышленностыда хүдэлмэрилжэ байгаа залуу хүдэлмэришэд 25 мянган кубометр барилгын модо бэлдэхэжэ, ойһоо харгы дээрэ шэрэжэ гаргаһан байна. Эрийскэ леспромхозой комсомолцууд ба залуу хүдэлмэришэд модо бэлдэхээй сезонно түсэбүүды болзоороһон 2 һара урид дүргэбэ, түсэбүүд гадуур 12 мянган кубометр барилгын модо бэлдэхэбэ. ВЛКСМ-эй XI сьездын хүндэлдэ залуу заһабарил болбол заһаа барилгын квартална түсэбүүды болзоороһон урид дүргэбэ, һайн шанартай 1900 центнер заһаа ба заһаһанай консервнууды түсэбүүд гадуур үгтэһэн байна. Заһаа барилгын 6 комсомольско-залуушуулай бригаданууд (Яруунын заһаһанай заводһоо — нүхэд Лухнев ба Филимоновой бригаданууд, Нижне-Ангарск заһаһанай комбинадаһа — нүхэр Рябчиковой бригада, Галуута-Нуурай заһаһанай заводһоо — нүхэд Санжанов ба Бадмаевой бригаданууд) табанжэлийнгээ түсэбүүды дүргэбэ байна.

Эрхим һайн шанартай продукция гаргахын түлөө социалистическэ мурьсөөн республикын промышленност ба транспортнын предприятинууд дээгүүр комсомольско-залуушуулай бригаданууд болон залуу хүдэлмэришэдэй хоорондо үргэнээр дэлгэрбэ. Улан-Удэ городой һэмы даралгын фабрикын комсомолец Александр Ломухин гэгшэ Александр Чутких гэгшэһээ жэшээ абажа, тон эрхим шанар-

тай продукция гаргахын түлөө мурьсөөе республикын залуушуулай дунда үтсэхэн байна. Мүнөө үедэ комсомольско-залуушуулай 80 гаран бригаданууд, 100 гаран залуу хүдэлмэришэд «Эрхим һайн шанартай продукция гаргадаг бригада» гэһэн нэрээрэгдэ хүртэхын түлөө, бүтээжэ гаргаһан эд бараан дээрэ өөһөднгөө тамга тэмдэгүүдые табиха эрхэтэй болохын түлөө мурьсэжэ эхилэб.

Александр Чутких гэгшын үтсэхэл түмэр замай транспортнын, ой модоной ба заһаһанай промышленностин предприятинуудай залуу хүдэлмэришэдөөр тон эдэбхитэйгээр дэмжэгдэбэ. ВЛКСМ-эй XI сьездын хүндэлдэ даажа абанан уялгануудаа дүргэлтэ болгохо зуура, комсомольско организацинууд техническэ һуралсалай кружогуудай, мэргэжэлы дэшэлүүлжэ стахановска курсануудай тоо олон болгоһон байха юм. Тэрэ кружогууд ба курсануудта мүнөө жэлэй нэгдэхэ квартал соо 1518 залуу хүдэлмэришэд һуралсаба. Тэднээһэ 334-инь өөһөднгөө мэргэжэлы нэгэ шатаар дэшэһэн болгоһон байгаа.

Республикын хүдөөгэй комсомолцууд ба залуушуул ВЛКСМ-эй XI сьездые ажал хүдэлмэридөө шэнэнүүд илалтануудтайгаар угтажа байна. Республиканска социалистическэ мурьсөөндэ 118 комсомольско-залуушуулай мал ажалай ферменүүд, 140 залуушуулай үндэр ургасын звенонууд ба трактор заһабарилга дээрэ ажаллагда 124 залуушуулай тракторна бригаданууд хабаадалсана.

Сьездын урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ оролсожо, трактор заһабарилгын 112 залуушуулай бригаданууд заһабарин түсэбые болзооро урид һайн шанартайгаар дүргэбэ. 1949 оной турша соо республикын 318 колхозуудые раднойтой болгохо ёһотой байнабди. Тингээд республика дотор 11 колхозууд залуушуулай хүсөөр радинойтой болгогдобо. Ленинско-сталинска комсомолой ээлжэтэ сьездын хүндэлдэ зороулагдан профсоюзно-комсомольско санын кросс үнэрэгдөө. Тэрэндэ 20594 хүбүүд ба басагад хабаадалсаба. Тэднэй 9488-нь комсомолцууд байба. Тус кроссдо хабаадалсаһадай дундаһа нэгдэ хабаштан ГТО-гэй нормые 7048 хүн, хоёрдохы шатын ГТО-гэй нормые 168 хүн, БГТО-гэй нормые 6874 хүн тушааба. 212 хүн ГТО-гэй бүхы комплексын нормые дүргэһэн тушаагаад, үнэмшэлгэнүүдые абанан байна.

Хүдөөгэй залуушуулай республиканска санын мурьсөөн үнэрэгдөө. Тэрэндэ республикаһаа 80 хүнүүд хабаадалсаһан байха юм.

Хамта дээрэ 407 спортсменүүд—разряднигууд бэлдэхэдэ. Тэднээһэ нэгдэхэ разрядтай—2 хүн, хоёрдохы разрядтай—24, гурбадахы разрядтай—263, залуу һаһатанай разрядтай—114 хүн.

Сьездэ бэлдэхэжэ байха үедэ залуушуулай политическэ эдэбхи ба алдарта комсомолой зэргэдэ орохо гэһэн аруун хүсэл зоригонь ехээр ургаһан байба. Энэ үе соо (үнэрэгшэ оной ноябрьһаа мүнөө жэлэй март хүрэтэр) манай республика дотор 2633 хүн комсомолдо абтаа. Энэ үе соо 45 комсомольско организацинууд шэнээр байгуулагдаһан байха юм.

Мүнөөдэр манай ороной столица—Москвада Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Залуушуулай Союзай XI сьезд нэгдэхэ байна. Тус сьезд болбол энэней урда тээ хэдэбхэн агууехэ хүдэлмэрине зүбшэн хэлсэд, манай саашада хэжэ хүдэлмэринин программые гаргаха байнал.

Сьездэ бэлдэхэжэ байха үедөө туйлаһан амжалтануудаа хойшо хойшоодо бүри ехээр арбидхаһа ёһотойбди. Түбхын түрүүндэ комсомольско организацинууд болбол өөһөднгөө гэгшүүдые, мүн тэрэшэлэн союзнабэшэ залуушуулые коммунистическэ үзэл сурталгаар хүмүүжүүлжэ ябадалда гол анхаралаа хандуулжа зэргэтэй. Энэней тулада залуушуулай дунда ойгууламжын хүдэлмэрине табалдаггүйгөөр ябуулха, комсомолцуудай политика гэгээрэлые бүри һайжаруулха, комсомольско суглаануудай ба даалгабаринуудай хүмүүжүүлжэ удхашанарые үргэжэ шухала байна.

Гадна, ажахын ба политическэ асуудалнууды шидхэхэдэн партианна, советскэ ба ажахын органиудта манай комсомольско организацинуудай талаһаа эгээ эдэбхитэйгээр туһаламжа үзүүлгэдэ ёһотой. Хабарай тарилга дүтэлжэ байна. Хамаг һайн һайн үтсэхлэпүүдые манай комсомолцууд тарилгын үедэ гаргаха бээ гэжэ хүдөөгэй партианна организацинууд, колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд найдамтай хүлээжэ байнал.

ВЛКСМ-эй XI сьездэ бэлдэхэд болгожо дэлгэрхэн социалистическэ мурьсөөнэй дүлые улам ехээр бадаруулан!

АГУУЕХЭ КОМПОЗИТОР—ПАТРИОТ

(М. П. М. Сорскийн тууралттай хойшо 110 жилийн ой)

Ородой агууехэ композитор, Эхэ оройноого үнэн сэхэ кубуун Модест Петрович Мусоргскийн тууралттай хойшо 110 жыл болобо. Модест Петрович бүри эдир за...

Тимэ дээрэнэ өөрингөө арадай искусствые үргэнээр хүжөөхэ, тинн арад зоноо, Эхэ ороноо алдаршуулха гэжэ Модест Петрович үнэн зүрхэнгөө оролдодог байгаа. «Ямаршые хаалтануудта эсэргүүсэн, туяата хайхан, хүсэ ехэтэ, үнэн сэхэ уг зорилго тээшэ, хүнэй баяраар, тэрэнэй гашуудалаар, тэрэнэй тэмсэлээр ажауулаг, хүнине инагладаг бодото искусство тээшэ толгойгоо үндэр дээрэ үргэжэ, согтой солбоноор ба доруонаар зорихо» гэжэ М. П. Мусоргский өөрөө хэлээн байха юм.

Энэнь тон зүб. М. П. Мусоргский болбол арадай бодото искусствын түлөө тэмсээн ба тэрэнине амжалттайгаар хүжөөхээн байла. М. П. Мусоргский хадаа Эхэ оройноого үнэн сэхэ патриот ба агууехэ композитор байһынь тэрэнэй гайхамшагта зохиолнуудай гүн удхан гэршэлэнь.

Өөрингөө зохиёон хэдэн олон романснууд болон оперонуудар («Нарайгөөр», «Гэрлэлгэ», «Жованнича», «Борис Годунов», «Сорочинская ярмарка») М. П. Мусоргский бүхэ дэлхэй дээрэ алдаршанхай.

Нургуулин библиотекэнүүд номоор баяжана

Советскэ номууде гараан нэб, тэрүүлхэ харын сонсхордоһоноо хойшо Курумканай аймагай нургуулинүүд библиотекэнүүдтэ элдэб янзын номууде элбэгээр абажа байна. Дүүрэн бэшэ мэдлэгээр Улан-Удэ городоо 3 мянган түхэригэй уранхайханай, политическэ, хүүгдэй литература Курумканда асаргадаа, Тэрэнэй тоодо бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдээн номууд олон.

Эдэ номууд нургуулинүүдэй библиотекэнүүдтэ элбэгдээн байна. Курумканай дунда нургуулин библиотекэ гансахан март соо 800 түхэригэй ном худалдажа абаһан байха юм. Наяар арадай гэгээрэлэй аймагай таһаг нургуулинүүдта үгэхын тулада олохон тооной номууде абаһаа байна. З. Санжиев.

Шэнэ номууд хаана хэбтэнэб?

Элдэб һонин номууд хэблэгдэжэ гараа гэжэ газетэнүүдтэ уншадга ба радиогоор сонсодог байнабди. Теэд тэдэ номууд Яруунын аймагта эрэнгүй. Ушарын аймдотребсоюзай түрүүлгшэ нүхэр Зубарев гэшэ арад зоной шухала хэргэсэл болохо ном дэбтэр асаржа худалдаһаа гол таһа асардаг юм.

Шээлхэдэ; бурят-монгол нургуулин 4-дэхи класста үзэхэ түрэлхи хэлэнэй нэгэ хэдэ учебнигүүдэ аяар декабрь соо асараад, гансахан аймагай центр дээрэ худалдаа һэн. Мун 4-дэхи классай ород хэлэнэй учебник энэ жэлэй эхээр асарһан аад, мүнөө хүрэтэр складтаа даража байна. Мун тэршэлэн Үнгэрэгшэ жэлэй зун хэблэгдэжэ гараһан «Байкал» гэжэ журнал ба бусад уранхайханай номууд Яруунын аймагта огто эрэнгүй.

Ушар нимээнэ колхозой бригадануудай, Яруунын загашадай, Витимэй алташадай дунда номууд хүрэхөө байтагай; аймагай центр дээрхи магазинуудтаһые байдаггүй юм. Аймпотребсоюзай хойрог «Наймаашад» бурагшадыеше учебнигүүдээр хүсэд хангаагүй. Жэ-Ц. Номтоев.

Яруунын аймпотребсоюз хэзээ ном худалдадаг болохо гэшэб? Хара мэгшын, хуурмаг эмшэдтэ эсэргүүсэн эрид тэмсэе! Ц. Номтоев.

Жаркой—Жамьянов шэнги хуурмаг мэхшээн

Хуурмаг мэхшэ Жамьянов тухайда республикын түрү врачуудай бэшээн статьяе «Бурят-Монгольская Правда» ба «Бурят-Монголой Үнэн» газетэнүүдтэ уншабди.

Ушэһэнэй хойшолонгуйгөөр эдэгхын түлөө нэгэ «арга» дурадхаба. Тингээд нохой алажа, нохойн гэдээр Ивановэ жэгнэб. Хойто удэрын Ивановэ айхабтар эхээр үшэһөөд, тэрэ үдэртөө үхэһээн байгаа.

Мүнөөшье Жамьянов шэнги хуурмаг мэхшэд—аргашад зарим нотагуудта бии байна. Жэһээнэ, манай Закаменай аймагай Цакир тосхондо Екатерина Ивановэ гэжэ хүгшэн хүндөөр үшэлһэн юм. Тэрэнине больничада абаһаба. Хаһа сэг соогооо медицинскэ туһаламжын хэглэгч лээрэһэн Ивановэ өдгөөжэ, гэр доторой хүнгэн ажалда ябадаг болһон юм.

Медицинскэ эрдэмгүй, хүнэй бэын бүрилдэлгэ тухай юушые мэдэхгүй аад, арга хэбэ гэшэб гэжэ элдэб бүдүүлг ааша гаргадаг А. Жаркой ба тэрэнэй һамгынь хуулин харюусалгада хабадуулха шухала.

Тэрэ үедэ А. Жаркой гэжэ «аргашан» өөрингөө һамганаар ерэжэ, М. П. Мусоргский өөрөө хэлээн байха юм.

Ч. И. Очиров, элтурые хамгаалха Закаменай аймагай таһагые даагша. В. Ф. Фабержевич, хирург. Н. И. Крылова, врач.

Газетын статья зүбшэн хэлсэбэ

Мухаршээрэй аймагай Суулгын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд һаяхан хамтынгаас суглаан дээрэ «Бурят-Монголой Үнэн» газетэдэ хэблэгдээн «Нүүлгүй шоно, садахагүй ело» гэжэ Х. Намсараевай статьяе зүбшэн хэлсэбэ. Тус статьяе шагнаһанай нүүлдэ колхознигууд үтэ хэлэхэ. зуураа, ажал хүдэлмэри хэнтгүй, арад зо-

ной хүзүүн дээрэ һуухаяа оролдог лама Дынээн Дандаровые, тэрэнэй һамган Дулмые буруушаан шүүмжэлжэ, хуурмаг муухай аяг аашынь зүбөөр элирүүлэ гэжэ тэмдэглэбэ. Тус суглаанда хабаадалсаһан 110 колхознигууд статьягай автор, уранзохиолшо Х. Намсараевта баяр хүргэбэ. Д. Аханов.

Редакцида ерэнэн бэшэүүд

Курса нээхэ

Сахарна свекло, орооһото ба ороондо культурануудай хоротон—таршаа, хорхой шумуултай тэмсэл республикын олонхи аймагуудай колхозуудаар үнгэргэгдэдэг болохой.

Тингэбэшье, Бичурин, Заиграйн, Тарбагатайн ба Прибайкальска аймагуудта энэ шухала хэмжээ-ябуулга үнгэргэгдэнгүй. Тимээнэ, МТС-үүдэй дэргэдэ хүдөө ажыхын хоротонтой тэмсэхэ талаар 10 хоногой курса нээхые, дурсагдаша аймагуудай хүдөө ажыхын таһагые даагшанарта һануулха хэрэгтэй.

И. Котов.

Хайша хэрэгээр хандана

Кударын аймагай маслопромоной директор нүхэр С. Жилкин ажгэ хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандана. Тимээнэ, тэрэнэй һамганын пунктнуудта һу болбосоруулха ба суглуулха хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана.

Гансахан Алтайн сомоной пунктда аяар 1800 килограмм тоһон дутаад байха юм. Теэд, энэ баримтые бэлдэхэй Министерствын аймагтахи түлөөлгшэ нүхэр С. Кривоорницин гэшэ хаража мэдэжэ байбашье, ямаршые хэмжээ абанагүй. Үнгэрэгшэ намар «Рославмаглопром» тресттэ иналгалта хөлдөөн байгаа. Теэд, дээрэ хэлэгдэгшэ баримта элирүүлэгдэггүй үнгэршоо. Н. Шажанов.

Кино харуулгые һайжаруулха

Кинофикациян Эдын аймагай таһаг (начальнигынь нүхэр Дэй) арад зоной дунда кино харуулгые тон муугаар эмхидхэнэ. Нүүдэл кино жэл соогоо оройдоо хоер-гурба удаа колхозуудаар гарадагыше һаа, центр дээрэһэнэе бусашадаг заншалтай. Ушар нимээнэ бригаданууд ба мал ажалай ферменүүдэй хүдэлмэрилгэдэ кинокартина харангуй гэгэгдэхэдэг.

Жэһээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэл соо «Социализм» колхоздо нүүдэл кино оройдоо нэгэ удаа ерэбэшье, фермэ ба гүүр-тэнүүднэе малшадай сугларгыше хүлээнгүй, тэрэ үдэшндөө саянс табиад, гэдэргэе бусаһан юм. Аймагай центр дээрэ саянснууд табигдахадаа баһал ходо табалдадаг байха юм. Ц. Жимбеев.

Хилын саана юун болоно

Норвегийн компартийн хандалга

ОСЛО. (ТАСС). Норвежскэ арадта Норвегийн компартийн хандалга бэшгые «Фрихетен» газеттэ тунхаглаба. Хандалга доторын нигэжэ хэлэгдэнэ: «Атлантическая пактын удха хадаа тэрэнине зохиошолой убайгүй ба ноур сахингы аашынь элирүүлбэ. «Уласхорондын эб найрамдалай ба хани барисанаай харилсаануудые хүгжөөхэ» гэһэн үгэнүүдэйнгэ саада тээ бодото зорилгонуудаа ноун далдалха хэдэллэгтэй байна.

баадаха гэһэн удхатай байһа бэшье, норвежскэ арад та хабаадаха дурагүй. Бүхы ор тахи арадуудтай хамтадаа эсэ Атлантическая пакта дээрэ тэмсэхэбди. Норвежскэ арад нине хүсэнэ гэжэ правитель-сторнинг мэдэг. Манай оройно галан тайбан ба эрхэ сүл байхые хүсэдэг бүхы хүгжөөхэ уряалнабди: Шинни ханхинан дуудлаг лэ! Пакта гүүсэн тэмсш! Хүдэлмэри хүсэе харуул! Атлан-ка пактада эсэргүүтэ эхилыт! Эб найрамдалай тэмсэгшэ хүсэнүүд хадаа да хэхые хүсэгшэдэй хүсэһөө байналы.

Мүнөө үедэ манай правитель-стын хэхээр забдажа байгаа алхам хадаа коллективнэ аюулгүй байдалай принциптэ тон эхээр зүришэнэ, сэсрэй блого эдэбхитэйгээр ха-

тухай хуулинуудые элдэжэ, дэй органуудай чиновниг дайралта хээ» гэжэ гэмнэе байгаа.

Коммунистууд-депутатуудай ойроо хүртэхэгүй парламентска эрхые хаһаха тухай дурадхалые Национальна Суглаан буруушааба

ПАРИЖ. (ТАСС). Үсэгдээр Франциин Национальна Суглаанай заседани Жак Дюклогой хүтэлбэри доро хэгдэжэ, коммунистууд-депутатууд Марк Дюлон ба Гастон Дассониль гэшэдэй ойроо хүртэхэгүй парламентска эрхые хаһаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Элдэ коммунистууд «Хэблэл

тухай хуулинуудые элдэжэ, дэй органуудай чиновниг дайралта хээ» гэжэ гэмнэе байгаа. Национальна Суглаан эдэ тадуудай ойроо хүртэхэгүй парламентска эрхые хаһажа боло гэжэ шийдхэбэ.

Палм Даттын мэдүүлгэ

ЛОНДОН. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетын мэдээсэһэнэй еһоор, 1950 ондо болохо парламентска һунгалтануудта Зүүн Будиджы (Лондоной зүүн урда хуби) һунгуулин округто Бевиндэ эсэргүү табигдаха коммунистическэ кандидат. Англиин компартийн Гүйсэдкомой түрүүлгшын орлогшо Палм Датт нигэжэ мэдүүлбэ: «Консерваторнуудай гадаадын политикые бөөлүүлгшэ ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй принципүүдтэ урбагша, мун ороноо һэргээн бодхоохо хэрэгые.

таһалдуулагша, Англине Холм Штадуудай гарта оруулагшэ дэлхэйн шэнэ дайнай үлдэхэ ушаруулагша Бевиндэ эсэргүү сэхэб. Зүүнэй ажал-ябуулагшадна, мун хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ — лейбористска дотор консервативна поли- нүлөөндэ эсэс табиыхые хүсэ бүгдэндэ, Англидахи америк нүлөөе усадхые эрмэлзэдэг патриодуудта, эб найрамдалай ла баригшад бүгдэндэ ханды.

Английска общинануудай палатада

ЛОНДОН. (ТАСС). Дулдыданги бэшэ лейборист Плеттс-Миллс общинануудай палата дээрэ авиациин министртэ хандажа, асуултануудые хэбэ.

бээ шийдхэ һаань, эдэ айл байлгань тон аягүй болохо министр бодохо үзөөгүй гүмэжэ Плеттс-Миллсын асуулга Гендерсон ямаршы харюу дэбэ.

Англида байдаг американска авиачастынуудай тоо тухай ба тэдэнэй Англиһа хэзээ гаража ошохо тухай асуугаа. —Тэдэнэй тоонь 7 мянга, теэд, «хэзээ бусахынь хэлэжэ шадахагүй байна»,—гэжэ авиациин министр Гендерсон мэдүүлбэ.

США-гэй агаарай-сэрэгтэй нүүдэй штабай начальник ба нэй орлогшонь Англида ямар рилготой ерээб гэжэ Плеттс-Миллсын асуухадань, Гендерсон харюусаба: «Тэд Англида байгаа америк авиачастынуудые шалгажа тулада ерэнэн байха».

«Америкэһээ дулдыданги бэшэ болохо гэжэ правительствын хэр-

ЗАНБАРИ

Манай газетын мартын 27-ой номерто толилогдон «Республикын картын дэргэдэ» гэһэн материал соо «Советскэ Бурят-Монголой эзэлжэ

байһан газарын 400 мянган ратна километр...» гэжэ заһан тухые гуйнабди. Редактор Д. Д. ЛУБСАНА

Хүбөөмнөдөр кинотеатруудта «Прогресс»—«Эльба дээрэ уулзалга», «Эрдэм»—«Алдар солын зам» Буррыболовпотребсоовзда з'ономит-финансист, инструктор ревизор хэрэгтэй. Город Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19 гэһэн адресаар хандаха болохо.

Бурят-Монголой республикадахи Гострахай Управлени болбай гэрий зөөри хэзэс-лунуудые һайн дураарта страховка алт Гострахай органууд эмлэдхээн гэсэс бүхэ г. ажданинуудай анхар мэдээсэнь. Мебель, хубсаһан, гүмтал, дотор хубсаһан, номууд, нотонууд, эржэм-ий хэрэгсэлүүд, орд-лой ба бш гэй машинанууд, шуэ ризик медицинскэ, физическэ түхээрлээнүүд ба ээр эмсэгүүд стра овладоно байна. Гогс-гаа болбол гал түймэрнөө, дуун дорьбооч-һон, залин бууриһа, тээрлэлгээ, унанай үерһөө, газарй хүдэ өмһөө, саһа шувууриһа, ааһарһа, хүсэгшэ һалхи ш.унаһаһа, газарай хэмжэрлэлгээ, тэрэһэн гэнтик абуула үедэ зөөришн хулууд һанһа ба угы болонһондоо шалтгаалан тохдо «додон зарла хошодоноо» хариулла байна. Гэрэй зөөр х эрээлүүдэе өлөрцө ба кочера твн хуудалдаха боло, гүөө тэ э үи сэнүүдэе, гүрнэй ба кооперативна хуудалдаха маанай сэнүүдэ дэ шэ байха ёһоуэй. Гэрэй зөөр хэрээс-лунуудые страховалһанай түлөө шимэ түлөө тоотогоноо гээд: страховалһан суммин 1000 түхэригэй түөө (тэ зөөи) шувуу, модон гү аги модон-шувуу баира соо байһанһан (шувуу) хууэ н та үудна— түхэриг 50 мүнэһөө 5 түхэриг гү гүрнэй гэрүүдэ—1 тү эри һөө 4 түхэриг хүртээр. Страх ван баталһын тулада Гостр-хай агентнууд гү аги Гостр-хай а.м.гэй-городской-рай.он-о инспек идэ хандаха эргэти. БМАССР-тэхи Гострахай Управлени

Ниитын зөөриие үригшэдтэй эрид тэмсэхэ

Гүрэнэй зөөри хулгайлагшад, үригшэд хадаа бүхы арад зоной шоо үзэлгээ хүрээлэгдэхэ еһотой. Иймэһээ гансашые сүүдэй, мүрдэлгын ба прокуратурын органууд бэшэ, мун гүрэнэй эмхи-зургаанууд ба промышленна предприятинууд, тэрэнэй хүтэлбэрилгшэд болбол социалистическэ эд зөөри хулгайлагшадтай, үригшэдтэй эрид тэмсэхэ уялгатай. Мун советскэ гражданин бүхэн тэдэниие элирүүлхэ ябадалда шадал ээргээрээ туһалха үргэтэй. Энэ үргэнь СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1947 оной июлиин 4-эй Указай 5-дахы статья соо элээр тодорхойлогдоно.

Гүрэнэй ба ниитын зөөриие хулгайлан гү, али хулгайлахаар бэлдэхэ байһан тухай лаб мэдэжэ байһаад советскэ засагай органуудта дуулаагүй хүнтүд энэ отатгайгай еһоор 3 жэл хүрэтэр эрхээ хайагдаха гү, али 7 жэл хүрэтэр сүлэлгэдэ элбэгдэхэ ээргэтэй юм. Гэбэшье, зарим эмхи-зургаануудай хүтэлбэрилгшэд, зарим хүнтүд большевистскэ һэрэмжээ алдажа, социалистическэ зөөриие хамгаалха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг, огто буруу юмэ хэдэг байна. Байкальска рыбкоопой Тыйскэ магазини даагшаар хүдэлмэрилһэн М. Серебренников гэшын угуловно хэрэг хараад үзэе. Байкальска экспедициин Тыйскэ базые даагша В. А. Ярутин ба тус экспедициин ахалдагша радист А. М. Дементьев гэшэд мүнгэнэй реформын

үелэ ехэхэн тооной хуушан мүнгэтэй байжа, тэрэ мүнгэһэнгөө үнэ сэнгые үхүүлхэгүйн түлөө дурсагдаһан Серебренниковтэй нэгэдэжэ, гэмтэ ябадал үйлэдэһэн байгаа. 1947 оной декабриин 16-да Ярутин хадаа Серебренниковтэй магазинһаа 7.875 түхэригэй сэнтэй 26 килограмм спирт, тинхэдэ Дементьев 10,7 килограмм спирт, сэмбэ ба хамта дээрэ 6 мянга гаран түхэригэй бусад эд бараа абаһан байгаа. Дементьев болбол Серебренниковтэ 600 түхэриг мүнгэ, малгай, нэгэ шэл одоколон эдилгэ үгэһэн байха юм. Энэ ушар болбол нэрэ хүндээ һанаһаа болһон хэдэн хүнтүдэй хэһэн гүрэндэ харша бүдүүлг муухай ябадалые, ехэхэн хэмжөөнэй кооперативна зөөри тэдэнэй үбэршэлһэниие гэршэлнэ. Ушар нимээнэ, хамагай түрүндэ Ярутин, Дементьев ба Серебренников гэшэд Верховно Советэй Президиумэй 1947 оной июлиин 4-эй Указай 4-дэхи статьягаар хэбээгдэхэ еһотой байгаа. Теэд бодото дээрэ гансал Серебренников сүлдүүлэгдэжэ, тус Указай 3-дахы статьягаар шийдхэглэжэ, 5 жэл абаһан ба үриһэн үриешые түлөөгүй байха юм. Теэд Серебренников, Ярутин ба Дементьев гэшэдэй гэмтэ ябадалаар 15 мянган түхэриг үрилтэдэ оройон байха юм.

Нижне-Ангарска рыбкоопой Холлодья тосхондохи магазини даагшаар байһан Агдырева болбол кооперативна зөөриһөө 23.931 түхэригэй юмэ үриһэнэй түлөө сүлдэгдэһэн юм. Тэрэ хадаа уни удаан суга соо элирүүлэгдэггүй, өөрингөө муухай хэрэгые рыбкоопой хүтэлбэрилгшэдтэй, шалгалтын ба лавочна комиссын гэшүүдэй хараһаар байтар үргэлжэлүүлжэ байба. Тэдэнэй зариманинь тэрэ гэмтэ эгээгдэһэ элирүүлжэ, сүдтэ үгэхэһөө байдалай, тэрэнэй гэмтэ ябадалаа далдахадань али болохоор туһалхые оролдоһон байха юм. Тинн шалгалтын комиссин түлөөлгшэ Г. Ганюгина, лавочна комиссин гэшүүд Загидулина ба Шангина гэшэд Агдыревагай мэдэлдэ байһан спирт тамгалһан байгаа. Тэрэ спиртые 15 хоног үнгэрһын хойно шалгажа үзэхэдэ, 3 гадусаар була болоһон ба 2,8 килограмм эльһэтэй байба. Энэ ушар дэмы болоогүй. Юндэб гэхэдэ, тус комисси болбол Агдыревагай мэдэлдэ байһан 945 түхэриг сэнтэй 13,5 килограмм тоһые «эдижэ аргагүй болохо муудаа» гэжэ тоолоод, Агдыреваһаа гаргаад, өһөд хоорондоо үнэ сэнгүйгөөр хубаажа абаһан байба. Тус комиссин эдэ аашанууд 1701 түхэригэй үрилтэ гаргаба. Анха түрүүн Агдыревада 6507 түхэриг дутаад байхадань, фельдшерскэ пунктты даагша Рыкова ба үхибүүдэй садые даагша Шангина гэшэд гэмтэ ябадал хэгшэдые аршала зорилготойгоор хүршэ колхозые 2500 түхэриг ба үхибүүдэй сад 1500 түхэриг Агдыреваһаа абаа